

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

65. De irregularitatibus ex delicto ordinum susceptionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

ne baptizat, nisi posita conditione, & ita tenet Nauar. citato.

Sextò, qui baptizatus est ab Hæreticis in adulta ætate, et si fidelis est irregularis, & nunquam ordinatur, can. qui qualibet. l. q. 7. secus si in ætate infantili ante vsu rationis. q. 4. can. placuit, & can. qui apud. nec in ijs dispensat Episcopus nisi quando occulta sunt.

Postremò oritur quædam irregularitas ex dilatione baptismi, quæ habetur can. l. d. 57. si quis adultus in aegritudine constitutus fuerit baptizatus, presbyter ordinari non debet; sed enim illius præsumitur non voluntaria, sed ex necessitate, nisi postea fides illius probabilis fuerit, aut hominum raritas congerit. Gloss. ibi, hanc irregularitatem ex delicto appellatur, sumitur enim qui potuit, & debuit sanus baptizari, & delictum postea vero infirmitate coactus baptismum suscepit, deliquit se. Nec tollitur hæc irregularitas per baptismum, quia committitur in ipso baptismo, & per eum efficitur. hodie parum est in vsu; si tamen casu accideret, esset irregularis qui deliquisset.

De irregularitatibus ex delicto circa ordinum susceptionem.

CAPVT LXV.

Sunt aliæ irregularitates, quæ & in ordinum susceptione, & in susceptorum administratione contrahuntur.

Primo, excommunicatus maiori excommunicatione ordinem aliquem, etiam minorem suscipiens efficitur irregularis. hoc est commune, & habetur c. l. de eo. qui suscipit. & c. cum illorum, de sen. excom. vbi non distinguitur maior, vel minori ordine. Nota autem, si minori tantum excommunicatione ligatus est, quamuis peccet, non efficitur irregularis. Nota etiam, ignorantiam iuris non excusare, neque si sciebat excommunicatum ordinem susipientem incurrere irregularitatem, nec etiam ignorantiam facti, quando est crassa; bene tamen excusat, si est probabilis, arg. ex cap. apostolica, de cler. excommun. susce. ver. interd. ministr. Non dispensat in hac irregularitate Episcopus, sed solus Papa, Gloss. l. de eo. qui suscipit. nisi quando ingreditur religionem.

& aliquanto tempore laudabiliter fuerit conuersatus. hodie tamen per Concil. Trid. dispensat Episcopus, quando occultū est crimen. Eadem est ratio de suspenso ab ordinum susceptione, aut interdicto simpliciter, aut ab ordinum susceptione hic, si ordines suscipiat, fit irregularis. hoc est commune, & habet Silu. ver. irregularitas §. 2. dico (suspenso ab ordinum susceptione, vel interdicto) quia si est suspensus tantum à beneficio, non fit irregularis, si ordines suscipiat, vt inferius dicemus de eo, qui ministrat in ordine.

Secundò, qui suscipit ordines ab Episcopo, qui renunciauit Episcopatu, irregularis est, nec ministrat in susceptis, nec ascendit ad vltiores ante dispensationem, c. 1. de ordi. ab Episc. qui renunc. Episcop. in cuius declarationem aduerte aliqua ex eodem c. desumpta.

Primò, si Episcopus loco tantum, & non dignitati renunciauit rogatus ab Episcopo aliquo, potest conferre ordines minores, & maiores, nec qui suscipit, irregularis est.

Secundò, si vero renunciauit loco, & dignitati, potest etiam non rogatus ab Episcopo minores conferre, nec qui suscipit, irregularis est, sed potest eos exercere, & ad vltiores promoueri, ac si ab eo suscepisset, qui non renunciauit. Hoc intellige, quando habet licentiam Episcopi proprii, seu dimissorias, hoc enim supponimus: qui enim sine dimissorijs ordinatur, suspensus est, vt superius diximus, & si ordinem exercet, irregularis.

Tertiò, maiores nullo modo conferre potest, & si quis suscipit scienter ab eo manet irregularis, nec potest exercere, nec ad vltiores progredi, nisi per dispensationem, etiam si ordinatus habuerit dimissorias proprii Episcopi.

Quartò, in hoc casu non potest Episcopus dispensare, sed solus Papa.

Quintò, qui ignoranter suscipit ab eo ordines maiores, ignorantia crassa & supina, est etiam irregularis, cum quo solus Papa dispensat, & ignorantia crassa in hoc casu æquiparatur scientiæ. Post Concil. vero Trid. Episcopus dispensat. quando delictum est occultum, vt sæpè diximus.

Sextò, si verò ignorantia fuit probabilis, adhuc est irregularis, si maiores ab eo suscipit; potest tamen Episcopus dispensare, in hoc vltimo est controuersia: nam quidam dicunt, quādo est probabilis ignorantia, non contrahi irregularitatem,

sed quando est crassa. At Gloss. & Panor. ibi, dicunt etiam contrahi irregularitatem, quando est ignorantia probabilis, & dem Innoc. & Host. & textus id significat: nam dicitur, quando ignoranter suscipit, Episcopum posse dispensare, nisi sit crassa ignorantia, ergo necesse est, eam ignorantiam, in qua Episcopus dispensat, esse probabilem, alias nullo casu dispensat Episcopus, si per ignorantiam probabilem non contrahitur irregularitas hæc. Obijcies, quomodo, si nulla est culpa suscipientis, nam per ignorantiam probabilem excusatur a culpa, potest contrahere hanc irregularitatem vera responsio est Innoc. quod contrahitur propter culpam conferentis: in vituperium enim, & opprobrium ipsius, qui suscipit ab eo ordines, non potest susceptor exequi, nec uti eis, & hoc fieri solet, ut constat can. neminem d. 70. Unde in hoc casu est irregularitas ex alieno delicto. ratio autem Gloss. quam probat Panor. quia nemo dat quod non habet; Episcopus autem ille non habens executionem ordinum, non potuit conferre, nullus est momenti: nam ea ratio probaret, nec minores posse conferre. Rursus non est vera: nam excommunicatus Episcopus non habet executionem, & tamen non omnis, qui suscipit ab excommunicato, non habet executionem, ut statim dicemus. Rursus non euacuat difficultatem, quia non videtur quomodo hæc irregularitas esset ex delicto. verius est quod diximus ex Innoc. quamuis etiam ipse Innoc. multa alia dicat.

Septimò, quidam antiqui Doct. hunc non irregularem, sed suspensum appellarunt, ut constat ex Hosti. Panor. in eodem c. de Specul. tit. de dispen. inter irregularitates numerat, & hoc summistæ sequuntur, tamen quia idem est effectus in hac parte suspensionis, & irregularitatis, placuit cum multis sententis, & loqui.

Tertiò, qui ab Episcopo excommunicato suscipit ordines, irregularis est, etiam si ignoranter acceperit, puta nesciens excommunicatum, c. cum clericis, de ord. ab Episcop. qui renunt. Episcop. intellige de ignorantia crassa; si enim est probabilis excusat, nec est irregularis, ut constat ex can. ordinationes, s. d. i. dispensat autè Episcopus cum ignoranter ordinato, ut habeatur eodem cap. cum clericis. tamen si scienter acceperit ordines à tali, solus Papa dispensat, ut ibi Gloss. dicit, & ex ipso textu deducitur. Post Concil. Trident. etiam Episcopus dispensat, quando est occultum delictum. eadem est ratio de suspensio ab ordinum collatione, & interdicto, hæretico, scismatico,

simoniaco, deposito, & degradato, secundum omnes. Attende autem, post concessionem Concil. Constant. de vitandis excommunicatis, esse hoc iam restrictum, vti diximus in materia de excommunicatione, nempe non de quocumque excommunicato, suspenso, aut interdicto procedere, nisi quando est publicus percussor clerici, aut nominatim excommunicatus, interdictus, vel suspensus post denunciationem; vnde qui ab alijs excommunicatis, suspensis, vel interdictis ordines suscipit, non per hoc fit irregularis. Attende rursus, quod dicimus de excommunicato, suspenso ab ordinum collatione, aut interdicto, cum eadem limitatione intellige de Hæretico, schismatico, & simoniaco cum Sil. ver. irregularitas. §. 9. quando sunt denunciati excommunicati. Qui ergo ab ijs ordines scienter, aut ignoranter crassa ignorantia suscipiunt, characterem quidem recipiunt. i. q. i. can. gratiam, sed non executionem, quod limitat Hostien. quem sequitur Tabie. ver. irregularitas, §. 8. quando metu cadente in virum constantem cogitur à rabilibus suscipere ordines. Adde tu, nisi in religionis contemptum id fieret, tunc enim nullus metus excusaret.

Quartò, qui suscipit ordines minores cum Subdiaconatu vno die, est irregularis; dispensat autem Episcopus, vt in minoribus ministret, cap. 2. de eo. qui sur. ordi. suscep. dum modo non fuerit sub excommunicatione præmonitum, ne quis accederet, qui eo die minores acceperit, tunc enim Papa solus dispensat, vt ibi habet Gloss. iam vero post Concil. Trident. dispensat Episcopus, si est occultum delictum; nec excusat ab irregularitate consuetudo patriæ suscipiendi minores simul cum Subdiaconatu, vt vult Anton. 3. p. tit. 14. c. 16. §. 16. iam enim per Concil. Trident. ablata est talis consuetudo: si verò duos factos suscipit, simul est irregularis, cum quo solus Papa dispensat, quando præmonitum est sub excommunicatione, ne quis se accedat ad duos suscipiendos, cap. 3. de eo, qui sur. ordi. suscep. quod intellige, quando est publicum delictum; si verò occultum, etiam Episcopus, per Concil. Trident. & etiamsi non sit occultum, quando non præcessit inhibitio sub excommunicatione; posset enim etiam Episcopus dispensare: nam caput prohibet dispensationem sub ea conditione.